

Sygn. akt I ACa 764/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Ewa Popek (spr.)
Sędzia:	SA Bożena Oworuszko
Sędzia:	SA Danuta Mietlicka
Protokolant	sekr. sądowy Maciej Mazuryk

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2013 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Handlowo-Produkcyjnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.

przeciwko J. W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 24 września 2012 r., sygn. akt I C 695/11

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanego J. W. na rzecz powoda Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Handlowo-Produkcyjnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 764/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 września 2012 roku Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od pozwanego J. W. na rzecz powoda Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Handlowo-Produkcyjnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. kwotę 83.387,25 zł

z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2011 roku do dnia zapłaty (pkt I), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.617 zł tytułem kosztów procesu (pkt II) oraz nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 4.170 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu (pkt III).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał na następujące ustalenia i motywy swego rozstrzygnięcia.

Postanowieniem z dnia 23 maja 2006 roku Sąd Rejonowy w Lublinie ogłosił upadłość Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. obejmującą likwidację majątku. Funkcję syndyka masy upadłości pełnili kolejno: M. B., M. P. oraz T. W., która objęła to stanowisko w dniu 18 kwietnia 2011 roku. Postępowanie upadłościowe było prowadzone przez Sąd Rejonowy w Lublinie, a po podziale tego Sądu jest kontynuowane przed Sądem Rejonowym Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku pod sygn. akt (...) i nie jest obecnie zakończone.

Pozwany J. W. przed ogłoszeniem upadłości powodowej spółki pełnił funkcję dyrektora i był jedyną osobą wchodzącą w skład organu spółki upoważnioną do jednoosobowej jej reprezentacji.

Przed ogłoszeniem upadłości spółka (...) przy współpracy firmy (...) dokonała importu z Ukrainy partii miodu, którego skład został zakwestionowany przez Głównego Lekarza Weterynarii, który wydał decyzję o jego natychmiastowej utylizacji bądź wywiezieniu z powrotem na teren Ukrainy. W dniu ogłoszenia upadłości cała partia miodu znajdowała się w magazynach spółki (...). Sprowadzona partia miodu nie została wyłączona z masy upadłości spółki (...). Po ogłoszeniu upadłości pozwany w imieniu upadłej spółki (...) prowadził działania zmierzające do zakończenia procedury reklamacji partii miodu importowanego z Ukrainy przez powodową spółkę i odzyskania środków finansowych.

Przed ogłoszeniem upadłości spółka (...) posiadała rachunek bankowy w G. Banku. Był to rachunek dewizowy. Po ogłoszeniu upadłości powodowej spółki pozwany nie wykazał syndykowi w „bilansie zamknięcia” faktu posiadania przez upadłego tego rachunku. Po ogłoszeniu upadłości pozwany był jedynym dysponentem tego rachunku bankowego i wykonywał dyspozycje bankowe na tym rachunku w imieniu upadłej spółki. Poza jednym przypadkiem dyspozycji przelewu środków na inny rachunek bankowy, były to operacje polegające na wypłacie gotówki w placówkach banku. I tak w dniach:

- 4 października 2006 roku - pozwany wydał w placówce banku dyspozycję wypłaty gotówkowej kwoty 13.000 zł;
- 9 października 2006 roku - pozwany wydał w placówce banku dyspozycję wypłaty gotówkowej kwoty 200 zł;
- 25 stycznia 2007 roku – pozwany wydał dyspozycję przelewu wychodzącego zewnętrznego na kwotę 34.000 zł na rachunek prowadzony na rzecz (...) z siedzibą w L., z którą to firmą upadła spółka współpracowała w zakresie importu miodu z Ukrainy;
- 25 stycznia 2007 roku - pozwany wydał w placówce banku dyspozycję wypłaty gotówkowej kwoty 10.000 zł;
- 26 stycznia 2007 roku - pozwany wydał w placówce banku dyspozycję wypłaty gotówkowej kwoty 10.000 zł;
- 27 lutego 2007 roku - pozwany wydał w placówce banku dyspozycję wypłaty gotówkowej kwoty 6.000 zł;
- 17 maja 2007 roku - pozwany wydał w placówce banku dyspozycję wypłaty gotówkowej kwoty 5.500 zł;
- 7 września 2007 roku - pozwany wydał w placówce banku dyspozycję wypłaty gotówkowej kwoty 2.750 zł.

Łącznie w okresie od dnia ogłoszenia upadłości, tj. od dnia 23 maja 2006 roku do dnia zamknięcia rachunku, tj. do dnia 30 grudnia 2009 roku pozwany rozdysponował w imieniu upadłej spółki środkami finansowymi zgromadzonymi

na rachunku bankowym upadłej spółki w łącznej kwocie 81.450 zł. Ponadto w okresie korzystania przez pozwanego z rachunku bankowego prowadzonego dla upadłej spółki, tj. w okresie od dnia 23 maja 2006 roku do dnia 30 grudnia 2009 roku, opłaty, prowizje i odsetki karne naliczone przez bank wyniosły 1.940,93 zł. Skapitalizowane odsetki w powyższym okresie wyniosły + 3,68 zł.

Pismem z dnia 16 czerwca 2011 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 20 czerwca 2011 roku, Syndyk Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Handlowo Produkcyjnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. wezwał pozwanego do zwrotu do dnia 30 czerwca 2011 roku kwoty 82.386,30 zł wynikającej z bezprawnie prowadzonego rachunku bankowego w G. Banku po dniu ogłoszenia upadłości i dokonywania przez pozwanego operacji bankowych przelewu i wypłaty zgromadzonych tam środków finansowych. Do dnia wniesienia pozwu w niniejszej sprawie pozwany nie dokonał zwrotu powyższej kwoty.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktycznych na podstawie wymienionych w uzasadnieniu dowodów z dokumentów oraz zeznań stron.

Sąd Okręgowy wskazał, że nie był sporny fakt dotyczący załatwienia spraw związanych z reklamacją miodu importowanego z Ukrainy, postępowania w stosunku do służb weterynaryjnych Ukrainy i dostawcy oraz współpracy upadłego z firmą (...) w zakresie obrotu miodem. W ocenie Sądu Okręgowego przywołane w ustaleniach faktycznych dowody z dokumentów oraz osobowe są w przeważającej części wiarygodne. Różnice pojawiające się w zeznaniach stron nie dotyczą bezpośrednio faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, ale ocen określonych zachowań i skutków działań pozwanego podejmowanych wobec masy upadłości a związanych z nieujawnieniem syndykowi masy upadłości istnienia rachunku bankowego prowadzonego w G. Banku dla powodowej spółki przed ogłoszeniem jej upadłości i rozdysponowaniem przez pozwanego środkami finansowymi zgromadzonymi na rachunku bankowym upadłej spółki.

Dokonując oceny ustalonych okoliczności faktycznych Sąd Okręgowy podniósł, że art. 57 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe i naprawcze (tj. Dz. U. z 2009r., nr 175, poz. 1361 ze zm.) – cytowanej dalej jako prawo upadłościowe i naprawcze, określa podstawowe skutki ogłoszenia upadłości obejmującej likwidację majątku upadłego co do osoby upadłego, stanowiąc, iż jeżeli ogłoszono upadłość obejmującą likwidację majątku upadłego, upadły jest obowiązany wskazać i wydać syndykowi cały swój majątek, a także wydać wszystkie dokumenty dotyczące jego działalności, majątku oraz rozliczeń, w szczególności księgi rachunkowe, inne ewidencje prowadzone dla celów podatkowych i korespondencję. Wykonanie tego obowiązku upadły potwierdza w formie oświadczenia na piśmie, które składa sędziemu-komisarzowi. Ponadto upadły jest obowiązany udzielać sędziemu-komisarzowi i syndykowi wszelkich potrzebnych wyjaśnień dotyczących swojego majątku. Z powołanego przepisu wynika, iż upadły powinien się poddać upadłości. W tym zakresie na upadłym ciąży cztery podstawowe obowiązki: 1) wskazanie i wydanie syndykowi całego majątku; 2) wydanie syndykowi wszystkich dokumentów dotyczących jego działalności, majątku

i rozliczeń; 3) złożenie sędziemu-komisarzowi oświadczenia na piśmie, w którym potwierdził wykonanie obowiązków wymienionych w pkt 1 i 2; 4) udzielanie syndykowi oraz sędziemu-komisarzowi wszelkich wyjaśnień dotyczących swego majątku. Podkreślenia wymaga, iż obowiązek wydania syndykowi majątku dotyczy całego majątku upadłego. Upadły nie może decydować o tym, czy jakaś część składników majątkowych podlega wyłączeniu czy też nie. O tym decyduje syndyk, o czym stanowi przepis art. 68 i art. 69 prawa upadłościowego i naprawczego. W razie wątpliwości, co do tego, czy jakiś składnik majątku upadłego wchodzi do masy, czy też nie, upadły powinien wystąpić do sędziego-komisarza. Sędzia-komisarz rozstrzyga o tym

na podstawie art. 62, 63 oraz art. 152 prawa upadłościowego i naprawczego w ramach nadzoru nad czynnościami syndyka.

Przepis art. 57 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego nakłada na upadłego obowiązek wydania syndykowi wszelkiej dokumentacji dotyczącej jego działalności i majątku upadłego. Przepis ten przykładowo wymienia tu księgi rachunkowe, inne ewidencje prowadzone do celów podatkowych i korespondencje. Wymaga jednak podkreślenia, iż nie jest to jednak katalog zamknięty. Obowiązkiem wydania objęte są także inne dokumenty, jeśli dotyczą działalności upadłego czy jego majątku. W oświadczeniu na piśmie, o którym mowa w art. 57 ust. 1 zd. 2 prawa upadłościowego i naprawczego upadły powinien wymienić majątek i dokumenty, które wydał syndykowi. W piśmie tym może powołać się na spis tych przedmiotów i dokumentów, który zostanie dołączony do oświadczenia. Może też powołać się na spis znajdujący się w dokumentacji przedsiębiorstwa, np. książkę inwentarzową.

Stosownie do art. 77 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego czynności prawne upadłego dotyczące mienia wchodzącego do masy upadłości, wobec którego upadły utracił prawo zarządu, są nieważne. Powołany przepis reguluje skutki dokonania przez upadłego, po ogłoszeniu upadłości, czynności prawnych dotyczących masy upadłości w sytuacji, gdy upadły pozbawiony został prawa zarządu majątkiem wchodzącym w skład masy upadłości. Ogólnym skutkiem czynności prawnych upadłego dokonanych wobec mienia wchodzącego w skład masy upadłości, nad którym w postępowaniu upadłościowym nie sprawuje zarządu, jest nieważność dokonanych czynności ze wszystkimi sąd wynikającymi konsekwencjami. Redakcja art. 77 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego wskazuje, że jest to nieważność bezwzględna. Czynności te są nieważne od samego początku i z mocy prawa. Każdy może powoływać się na tę nieważność, gdyż ma ona charakter definitywny.

Sąd Okręgowy podniósł, że w niniejszej sprawie bezspornym było, że pozwany po dniu ogłoszenia upadłości Przedsiębiorstwa Handlowo- Produkcyjnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. nie dokonał wydania całego majątku upadłej spółki syndykowi i bezprawnie rozporządzał w okresie od dnia ogłoszenia upadłości, tj. od dnia 23 maja 2006 roku do dnia zamknięcia rachunku, tj. do dnia 30 grudnia 2009 roku w imieniu upadłej spółki środkami finansowymi zgromadzonymi na rachunku bankowym upadłej. Z historii rachunku bankowego wynika, że pozwany jako dyrektor upadłej spółki po dniu ogłoszenia jej upadłości, wykonywał operacje bankowe na tym rachunku w imieniu upadłej spółki, przez co majątek masy upadłości został uszczuplony o kwotę 82.386,30 zł. Poza jednym przypadkiem dyspozycji przelewu środków na inny rachunek bankowy, były to operacje polegające na wypłacie gotówki w placówkach banku w łącznej kwocie 81.450 zł. W okresie korzystania przez pozwanego z rachunku bankowego prowadzonego dla upadłej spółki, tj. w okresie od dnia 23 maja 2006 roku do dnia 30 grudnia 2009 roku, opłaty, prowizje i odsetki karne naliczone przez bank wyniosły 1.940,93 zł. Skapitalizowane odsetki w powyższym okresie wyniosły + 3,68 zł. Pozwany twierdził, iż zgłaszał syndykowi posiadanie przez upadłą spółkę powyższego rachunku bankowego, jednakże brak w aktach sprawy stosownego dokumentu potwierdzającego tę okoliczność. Same zaś twierdzenia pozwanego w przypadku, kiedy to strona powodowa je negowała nie mogą stanowić dowodu w sprawie. Poza tym, nie może pozostać niezauważonym fakt, iż pozwany korzystał z powyższego rachunku przez trzy lata i musiał mieć świadomość, iż nie jest on „przejęty” przez syndyka. Niezrozumiałe są też twierdzenia pozwanego, iż środki zgromadzone na rachunku bankowym prowadzonym dla upadłej spółki nie należały do masy upadłości, bowiem nie były własnością spółki (...) a spółki (...), która pokryła koszty importu miodu z Ukrainy. Wszelkie płatności na rzecz wierzycieli po dniu ogłoszenia upadłości winny być realizowane poprzez zgłoszenie ich wierzytelności do masy upadłości i odzyskane w wyniku dokonanego planu podziału. Ruchomości nienależące do upadłego, a ujęte w spisie inwentarza, winny być wyłączone z masy na podstawie wniosku osoby trzeciej, która udowodni swoje prawa do tych ruchomości. W niniejszej sprawie składnik majątkowy upadłej spółki w postaci sprowadzonej partii miodu z Ukrainy, która w dniu ogłoszenia upadłości znajdowała się w magazynach spółki (...), nie została wyłączona z masy upadłości, w każdym bądź razie brak w aktach sprawy stosownego dokumentu potwierdzającego ten fakt (okoliczność ta była między stronami bezsporna). Pozwany również nie dysponuje takim dokumentem, co przyznał na rozprawie w dniu 10 września 2012 roku. Oznacza to, że pozwany, był pozbawiony prawa zarządu nad majątkiem upadłej spółki, prowadził w imieniu upadłej spółki czynności prawne dotyczące mienia wchodzącego do masy upadłości. Bezprawnie też wykonywał operacje bankowe na tym rachunku w imieniu upadłej spółki, przez co majątek masy upadłości został uszczuplony łącznie

o kwotę 83.387,25zł. Czynności dotyczące mienia wchodzącego do masy upadłości, wobec którego upadły utracił prawo zarządu są w świetle art. 77 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego nieważne. Z tych wszystkich względów i na podstawie wymienionych wyżej przepisów powyższa kwota winna „wrócić” do masy upadłości powodowej spółki.

Z wyżej poczynionych rozważań, w ocenie Sądu Okręgowego, jednoznacznie wynika, że działanie pozwanego, jako sprzeczne z prawem ma charakter czynu zabronionego - deliktu prawa cywilnego. Odpowiedzialność pozwanego opiera się na art. 415 k.c. Dokonując oceny działań podejmowanych przez pozwanego jednoznacznie stwierdzić należy, że były one bezprawne. Pozwany wiedząc, że po ogłoszeniu upadłości utracił jako prezes upadłej spółki prawo do zarządu jej majątkiem nie ujawnił jednego z rachunków tejże spółki,

a w późniejszym okresie dokonywał wypłat z tegoż konta, a więc bezprawnie „zarządzał” majątkiem upadłej. Pozwany nie wykazał w trakcie niniejszego procesu, aby do dokonywanych czynności posiadał odpowiednie umocowanie od podmiotów uprawnionych (sędziego komisarza czy też syndyka). Nie zasługuje na wiarę jego twierdzenie jakoby na swoje działania posiadał zgodę syndyka, który miał stwierdzić, że „jego miód ten nie interesuje i dalej niech załatwiam tę sprawę” (k.78v.). Pozwany, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą posiadając stosowną ku temu wiedzę i będąc zobowiązanym do działania ze szczególną starannością winien zdawać sobie sprawę z faktu, że jeżeli nawet syndyk zajął takie stanowisko, to nie dawało to pozwanemu podstaw do podejmowania działań sprzecznych z prawem. Niczym nie można usprawiedliwić postępowania pozwanego polegającego na tym, że nie ujawnił, że w skład masy upadłości wchodzi środki zgromadzone na koncie bankowym, z którego dokonywał wypłat. Ten fakt z uwagi na naruszenie ustawowego obowiązku w tym zakresie stanowi podstawę do „obciążenia” pozwanego powstałą z tego tytułu dla masy upadłości szkodą. Szkada jaką poniosła masa upadłości w wyniku działań pozwanego polega na tym, iż nastąpiło „uszczerpienie” w jej majątku o kwotę jaką bezprawnie wypłacił J. W.. Pomiędzy działaniem pozwanego (polegającym na „nieujawnieniu” konta spółki i dokonywaniu z niego wypłat) a szkodą, zachodzi związek przyczynowy. Gdyby pozwany poinformował o tym, że upadły posiada konto bankowe, z którego dokonywał wypłat, do masy wpłynęły środki, którymi zadysponował.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i rozważania Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo. Sąd Okręgowy zasądził ustawowe odsetki zgodnie

z żądaniem pozwu od dnia 1 lipca 2011 roku do dnia zapłaty. Pozwany został wezwany do zwrotu powyższej kwoty w terminie do dnia 30 czerwca 2011 roku, tak więc żądanie zasądzenia odsetek od dnia następnego po dniu wyznaczonym do spełnienia świadczenia było zasadne (art. 455 k.c.).

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. Na podstawie 113 ust. 1 ustawy

z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd Okręgowy nakazał ściągnąć od pozwanego jako strony przegrywającej proces na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczoną opłatę od pozwu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości oraz zarzucając:

I. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez uznanie, że J. W. (osoba fizyczna) był jedynym dysponentem rachunku bankowego w G. Banku i wykonywał dyspozycje bankowe na tym rachunku. W rzeczywistości jak ustalili Sąd pozwany wykonywał dyspozycje bankowe na wymienionym rachunku w imieniu upadłej spółki, jako jedyny umocowany członek zarządu, umocowany do jednoosobowej reprezentacji spółki. Rachunek należał do upadłej spółki (...), co jest bezsporne, a J. W. był osobą, która dysponowała rachunkiem w imieniu spółki - bezsporne. Zasadność pozwania J. W. jako osoby fizycznej nie została w niniejszym procesie wykazana, gdyż działał w imieniu upadłej spółki (osoby prawnej),

II. Sąd ustalił, że po ogłoszeniu upadłości pozwany nie wykazał syndykowi „w bilansie zamknięcia” faktu posiadania tego rachunku. Pozwany wykazał, że syndyk M. B. wyraził zgodę na wyłączenie z masy upadłości partii miodu – dowód: pismo pozwanego do Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia

25 lipca 2012 roku w załączniku postanowieniem Prokuratury Okręgowej

w L. sygn. akt (...) z dnia 21 czerwca 2012 roku, w którym stwierdzono na stronie 10 „wyrażenie zgody przez syndyka M. B. na wyłączenie z masy upadłości partii miodu nie daje podstaw do uznania, że doszło do występku z art. 296 § 1 k.k. - jest to dowód na okoliczność, że pozwany zgłosił fakt posiadania rachunku w G. Banku,

III. nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia (art. 118 k.c.) - w sprawie jest poza sporem, że dochodzone roszczenie powstało z dniem ogłoszenia upadłości 23 maja 2006 roku, a pozew wniesiono w dniu 19 sierpnia 2011 roku, w sprawie jest bezsporne, że dochodzone roszczenie związane jest z prowadzeniem działalności gospodarczej. Sąd Okręgowy nie odniósł się również do zarzutu przedawnienia art. 442 k.c.,

IV. niewyjaśnienie okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a mianowicie uznania przez Sąd, że dwa lata po ogłoszeniu upadłości ujawniła się okoliczność, iż prowadzony jest rachunek bankowy, zaś środkami zgromadzonymi na rachunku dysponuje pozwany - na okoliczność, że pozwany zgłosił syndykowi wszystkie rachunki i stany kont w „bilansie zamknięcia”

w tym rachunek bankowy w G. Banku. Pozwany zgłosił w odpowiedzi na pozew następujących świadków H. W. - główną księgową upadłej spółki, M. B. - pierwszego syndyka, M. K. (1) przedstawiciela firmy prawniczej LEX, J. D. właściciela firmy (...)

i miodu. Zawnioskowanych dowodów na okoliczności podane wyżej Sąd nie przeprowadził.

IV. obrazę przepisów prawa procesowego:

1. art. 233 § 1 k.c., przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów przez uznanie, że dwa lata po ogłoszeniu upadłości spółki (...) ujawniła się okoliczność, że prowadzony jest rachunek bankowy, zaś środkami zgromadzonymi na tym rachunku dysponuje pozwany - na okoliczność,

że wymieniony rachunek został zgłoszony w „bilansie zamknięcia” pierwszemu syndykowi - M. B., pozwany złożył wnioski dowodowe, które nie zostały uwzględnione. Sąd nie uzasadnił dlaczego nie dopuścił zawnioskowanych dowodów oraz na jakiej podstawie prawnej i faktycznej Sąd uznał, że „ujawniła się okoliczność której ujawnienie” w oczywistości miało decydujący wpływ na treść wyroku,

2. pominięcie zgłoszonych dowodów z zeznań świadków H. W., M. B., M. K. (2), J. D.,

3. pominięcie dowodów z notatki służbowej z dnia 5 stycznia 2006 roku na okoliczność, że upadła firma (...) była importerem miodu na rzecz (...), jest to istotna okoliczność, że zgromadzone w G. Bank środki były przeznaczone na załatwienie reklamacji miodu pszczelego zakupionego na Ukrainie,

4. pominięcie dowodu z postanowienia Prokuratury Okręgowej w L. z dnia 21 czerwca 2012 roku sygn. akt (...) o umorzeniu śledztwa na okoliczność, że pierwszy syndyk masy upadłości M. B. wyraził zgodę na wyłączenie z masy upadłości partii miodu.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje: apelacja pozwanego nie jest zasadna.

Zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu Okręgowego z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz zarzut sformułowany w punkcie II apelacji nie jest uzasadniony.

Sąd Okręgowy ustalił prawidłowy stan faktyczny, który Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własny. W szczególności prawidłowe są ustalenia, że pozwany J. W. jako osoba uprawniona do jednoosobowej reprezentacji spółki (...) był dysponentem rachunku bankowego prowadzonego dla tej spółki w G. Banku, a po ogłoszeniu upadłości dokonał szeregu szczegółowo opisanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku operacji finansowych na tym rachunku.

Okoliczność ta wynika z twierdzeń samego pozwanego i nie była sporna. Sąd Okręgowy prawidłowo także ustalił, że pozwany po ogłoszeniu upadłości nie ujawnił syndykowi rachunku bankowego upadłej prowadzonego w G. Banku. Wbrew twierdzeniom pozwanego nie przeczą takim ustaleniom powoływane przez apelującego postanowienia Prokuratury Okręgowej w L. z dnia 21 czerwca 2012 roku sygn. akt

(...)(k.116-121) oraz z dnia 19 czerwca 2012 roku (k. 183-185). Ustalenia Prokuratury wskazane w uzasadnieniu tych postanowień odnoszą się one jedynie do kwestii wyrażenia ustnej zgody przez syndyka M. B. „na wyłączenie miodu z masy upadłości”, nie zaś do wiedzy syndyka

o rachunku bankowym prowadzonym w G. Bank w dniu ogłoszenia upadłości. Odnosząc się zaś do kwestii poinformowania syndyka o posiadaniu przez upadłą spółkę rachunku bankowego w G. Banku zwrócić należy uwagę na zeznania pozwanego złożone w trybie art. 299 k.p.c. Pozwany nie twierdził, że informował syndyka o wymienionym rachunku. Pozwany zeznał, że nie informował również syndyka o tym rachunku, po tym jak zorientował się

(po pewnym czasie), że rachunek ten nie został „zablokowany przez syndyka” (takiego sformułowania użył pozwany).

Znamienne są jego zeznania, że „gdyby syndyk był sprytniejszy, to znalazłby ten rachunek”. Podnieść także należy,

że pozwany w zeznaniach przyznał, że nie informował syndyka o dokonywaniu przez niego operacji bankowych dotyczących tego rachunku (zeznania pozwanego – protokół elektroniczny k. 136). Okoliczność, że pozwany nie

ujawnił syndykowi rachunku w G. Bank została przyznana przez pozwanego w piśmie procesowym z dnia 4 czerwca 2012 roku (k.109). Z pisma tego jednoocześnie wynika, że nie ma żadnych dokumentów wskazujących syndykowi, że

w dniu ogłoszenia upadłości prowadzony był rachunek bankowy w G. Bank. Okoliczność, że syndyk dopiero w 2008

roku dowiedział się o rachunku bankowym w G. Banku potwierdza także korespondencja prowadzona przez syndyka

z bankiem znajdująca się na kartach 17-23. Zwrócić należy uwagę,

że w piśmie z dnia 3 października 2008 roku k. 43-44 (stanowiącym odpowiedź na wezwanie syndyka do zwrotu

środków pieniężnych pobranych z rachunku bankowego prowadzonego w G. Bank) pozwany wyjaśnił, że został

upoważniony przez syndyka do załatwienia sprawy reklamacji miodu, ale nie twierdził, aby informował syndyka o

rachunku bankowym i dokonywanych wypłatach. Z pisma tego wynika, że pozwany podjął decyzję o wykorzystaniu

środków zgromadzonych na tym rachunku bez powiadomienia i zgody syndyka.

Zarzut sformułowany w punkcie III apelacji polegający

na nieuwzględnieniu zarzutu przedawnienia roszczenia nie jest zasadny.

Przyznać należy rację apelującemu, że pomimo podniesienia

w odpowiedzi na pozew zarzutu przedawnienia Sąd Okręgowy w ogóle się do niego nie ustosunkował.

Jak już wyżej wspomniano Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że pozwany nie ujawnił syndykowi rachunku bankowego w G. Bank, a syndyk dowiedział się o tym rachunku w 2008 roku.

Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił, że w piśmie z dnia 11 lutego 2008 roku G. Bank zwrócił się do spółki (...) o

splata „niedozwolonego salda debetowego” w kwocie 339,84 zł (pismo G. Bank z dnia 11 lutego 2008 roku k. 17). W

odpowiedzi, w piśmie z dnia 5 marca 2008 roku syndyk masy upadłości poinformował o ogłoszeniu upadłości spółki

(...) oraz o tym,

że z informacji uzyskanych od reprezentanta upadłej nie wynikało, aby spółka posiadała rachunek w G. Bank, zaś

wiedzę o tym rachunku syndyk powziął dopiero z wezwania banku (pismo syndyka z dnia 5 marca 2008 roku k. 18).

W piśmie z dnia 7 sierpnia 2008 roku G. Bank zwrócił się do syndyka masy upadłości o dokonanie wpłaty kwoty 782,21

zł z tytułu zadłużenia obejmującego niezapłacone prowizje oraz odsetki (pismo z dnia 7 sierpnia 2008 roku k. 20).

W piśmie z dnia 19 sierpnia 2008 roku syndyk masy upadłości wyjaśnił,

że do dnia otrzymania pierwszego wezwania do zapłaty nie miał wiedzy,

że upadły posiadał rachunek w G. Bank i wobec czego odmówił zapłaty kwoty 782,21 zł. W piśmie tym syndyk zwrócił

się także z prośbą o przesłanie kopii umowy rachunku bankowego (pismo syndyka z dnia 19 sierpnia 2008 roku k.

21-22). W kolejnym piśmie z dnia 28 sierpnia 2008 roku G. Bank wezwał do zapłaty kwoty 792,36 zł po rygorem

skierowania sprawy na drogę sądową (pismo G. Bank z dnia 28 sierpnia 2008 roku k. 23). W piśmie z dnia 4 września

2008 roku syndyk masy upadłości wezwał pozwanego do zwrotu kwoty 47.450 zł pobranej z rachunku bankowego

upadłej spółki (...) prowadzonego w G. Bank. Syndyk poinformował jednocześnie pozwanego, że nie otrzymał żadnej informacji (w formie pisemnej, czy ustnej) na temat istnienia rachunku w G. Bank, a z korespondencji z bankiem oraz z dokumentów przekazanych przez bank powziął wiadomość, że po ogłoszeniu upadłości na rachunku odnotowano przeprowadzenie przez pozwanego operacji bankowych poprzez dokonywanie wpłat i wypłat środków pieniężnych (pismo syndyka z dnia 4 września 2008 roku k. 53). Pozwany odpowiedział na wezwanie syndyka w piśmie z dnia 3 października 2008 roku, w którym w pierwszym akapicie poinformował, że środki finansowe „przechodzące” przez rachunek (...) spółki (...) były środkami firmy (...) i w związku z tym zostały przez niego przekazane tej firmie. W dalszej części pisma pozwany opisał postępowanie związane z reklamacją miodu sprowadzonego z Ukrainy oraz przedstawił warunki współpracy upadłej spółki (...) z firmą (...) (pismo pozwanego z dnia 3 października 2008 roku k. 43).

Sąd Apelacyjny dokonał powyższych uzupełniających ustaleń faktycznych na podstawie wymienionych w uzasadnieniu dokumentów prywatnych, uznając te dowody za wiarygodne.

Z powyższych ustaleń faktycznych wynika, że syndyk masy upadłości powziął wiadomość o prowadzeniu rachunku bankowego w G. Bank z pisma banku z dnia 11 lutego 2008 roku. Z kolei z pisma z dnia 4 września 2008 roku wynika, że syndyk dowiedział się o operacjach dokonanych przez pozwanego na tym rachunku (w szczególności o wpłatach i wypłatach) dopiero po wymianie korespondencji z G. Bank i otrzymaniu dokumentów przesłanych przez bank. Nie ma innych dowodów, poza opisaną powyżej korespondencją syndyka z G. Bank, pozwalających na dokonanie ustaleń faktycznych kiedy (w jakim dniu) syndyk powziął wiadomość o wypłatach dokonanych przez pozwanego i ich wysokości oraz wysokości należności (z tytułu prowizji, opłat i odsetek) na rzecz banku z tytułu prowadzenia tego rachunku. Dlatego też, mając na uwadze dowody zgromadzone w niniejszej sprawie, należy przyjąć, że syndyk dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia w dniu 4 września 2008 roku (tj. dniu sporządzenia pisma adresowanego do pozwanego wzywającego do zwrotu pobranych z rachunku upadłej spółki (...) środków finansowych). Pozew został wniesiony w dniu 19 sierpnia 2011 roku, a więc przed upływem trzech lat, licząc od dnia 4 września 2008 roku. Biorąc pod uwagę trzyletni termin przedawnienia określony w art. 442¹ § 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody dochodzonej przez powoda nie uległo przedawnieniu. W sprawie nie ma zastosowania art. 118 k.c. powoływany przez apelującego.

Zarzut sformułowany w punktach IV jest całkowicie chybiony.

Zarzut niewyjaśnienia wszystkich okoliczności faktycznych został sformułowany w sposób niezrozumiały i nie zostały przytoczone żadne argumenty na jego uzasadnienie. O ile apelującemu chodziło o pominięcie dowodu z zeznań świadków zgłoszonych w odpowiedzi na pozew, to zarzut taki został sformułowany w punkcie IV apelacji i zostanie omówiony poniżej.

Z ustaleń Sądu Apelacyjnego zaprezentowanych powyżej przy omawianiu zarzutu z punktu III apelacji wynika, że syndyk masy upadłości dowiedział się o prowadzeniu rachunku bankowego w G. Bank dopiero w 2008 roku, zaś inne odmienne twierdzenia podnoszone przez pozwanego nie znajdują uzasadnienia w materiale dowodowym.

Zarzut sformułowany w punkcie V apelacji (naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz nieprzeprowadzenia dowodów z zeznań świadków) nie jest zasadny.

Przepis art. 233 § 1 k.p.c. dotyczy oceny dowodów i stanowi, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W orzecznictwie wskazano, iż jego naruszenie może polegać na błędnym uznaniu, że przeprowadzony w sprawie dowód ma moc dowodową i jest wiarygodny albo że nie ma mocy dowodowej lub nie jest wiarygodny. Jednocześnie przyjęto, że prawidłowe postawienie tego zarzutu wymaga wskazania przez skarżącego konkretnych zasad lub przepisów, które naruszył sąd przy ocenie poszczególnych, określonych dowodów (wyrok SN z dnia 28 kwietnia 2004 roku, V CK 398/03, LEX nr 174215; wyrok SN z dnia 13 października 2004 roku, III CK 245/04, LEX nr 174185).

Pozwany nie wskazał w apelacji, które dowody - jego zdaniem - zostały ocenione przez Sąd Okręgowy wadliwie i z jakich konkretnych przyczyn taka ocena jest błędna w świetle zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Przypomnieć należy, że Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny na podstawie wymienionych w uzasadnieniu dokumentów oraz dowodów osobowych, uznając wszystkie dowody za wiarygodne. Apelujący nie kwestionował takiej oceny dowodów.

W ramach zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. kwestionował natomiast ustalenia Sądu Okręgowego, że „dwa lata po ogłoszeniu upadłości syndyk powziął wiadomość o rachunku bankowym upadłej prowadzonym w G. Bank oraz wypłatach dokonywanych przez pozwanego z tego rachunku”. Takie ustalenia są zgodne z ustaleniami Sądu Apelacyjnego zaprezentowanymi w niniejszym uzasadnieniu, a potwierdzają jej powołane wyżej dowody z dokumentów.

Przyznać należy rację pozwanemu, że Sąd Okręgowy nie odniósł się w żaden sposób do zgłoszonych w odpowiedzi na pozew dowodów z zeznań świadków H. W., M. B., M. K. (2) i J. D.. Uchybienie to nie ma jednak żadnego wpływu na treść zaskarżonego wyroku. Jak wynika z odpowiedzi na pozew wymienieni świadkowie zostali zgłoszeni w celu wykazania okoliczności dotyczących sprawy załatwienia reklamacji miodu sprowadzonego z Ukrainy. Okoliczności te nie były sporne pomiędzy stronami (oświadczenie złożone przez syndyka na rozprawie w dniu 23 maja 2012 roku k. 106v). Takie same uwagi należy odnieść do pominięcia przez Sąd Okręgowy dwóch innych dowodów wymienionych przez apelującego: z dokumenty prywatnego – notatki służbowej z dnia 5 stycznia 2006 roku (k.45) oraz uzasadnienia postanowienia Prokuratury Okręgowej w L. z dnia 21 czerwca 2012 roku sygn. akt (...) (k.116-121). Również z tych dokumentów wynikały okoliczności dotyczące wyrażenia zgody przez syndyka M. B. na załatwienie przez pozwanego sprawy reklamacji miodu.

W tym miejscu podnieść należy, że nawet o ile pozwany został upoważniony przez syndyka M. B. do załatwienia sprawy reklamacji miodu, to jak wynika z ustaleń dokonanych przez Sąd Okręgowy i Sąd Apelacyjny pozwany nie ujawnił syndykowi rachunku bankowego prowadzonego w G. Bank i nie informował syndyka o wpływie środków pieniężnych na ten rachunek i podejmowanych przez niego wypłatach i operacjach na tym rachunku. Upoważnienie do załatwienia sprawy reklamacji miodu nie może być utożsamiane z upoważnieniem do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na tym rachunku. Sąd Okręgowy dokonując oceny ustalonych okoliczności faktycznych prawidłowo uznał, że pozwanemu należy przypisać czyn niedozwolony polegający na nieujawnieniu syndykowi rachunku bankowego w G. Bank pomimo obowiązku określonego w art. 57 ust. 1 oprawa upadłościowego i naprawczego oraz dysponowaniu środkami pieniężnymi zgromadzonymi na tym rachunku (w imieniu upadłej spółki) pomimo utraty przez upadłą prawa zarządu. Podnieść należy, że o ile firma (...) miała roszczenia pieniężne w stosunku do upadłej spółki z tytułu sprowadzenia miodu z Ukrainy, to pozwany w ramach załatwiania sprawy reklamacji miodu nie był uprawniony do zaspokojenia jej roszczeń (przekazania jej części środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku w G. Bank), ponieważ powinno się to odbyć stosownie do art. 236 i następne prawa upadłościowego i naprawczego.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i rozważania Sąd Apelacyjny uznając, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację pozwanego jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny postanowił mając na uwadze wynik postępowania odwoławczego oraz art. 98 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 109 k.p.c. stosowanych odpowiednio z uwagi na treść art.

391 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. Apelacja pozwanego została oddalona w całości. W związku

z tym Sąd Apelacyjny zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty procesu w kwocie 2.700 zł, obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika powoda, określone zgodnie z § 6 pkt 6 w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat

za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.